

Dr Tadeusz Sozański

Instytut Filozofii i Socjologii AP w Krakowie

SOCJOLOGIA

kurs dla I roku pedagogiki społeczno-opiekuńczej

studia dzienne

r. ak. 2006/2007

Kurs obejmujący 15 godzin wykładów i 15 godzin ćwiczeń ma na celu przekazanie uczestnikom podstawowych wiadomości o pojęciach, problemach i metodach badawczych socjologii. W programie zajęć szerzej potraktowane zostaną zagadnienia związane ze specjalnością naukową wykładowcy (teoria i badania procesów grupowych, metodologia badań socjologicznych). Uwzględnione zostaną również tematy mogące zainteresować studentów kierunku przygotowującego do pracy z ludźmi potrzebującymi pomocy. Na ćwiczeniach prowadzonych przez wykładowcę sprawdzana będzie (ustnie lub za pomocą testów uzupełnianych zdań) znajomość tekstów zadawanych na bieżąco do przestudiowania. Kurs kończy **egzamin pisemny** (zdający będą proszeni o krótkie odpowiedzi na kilkanaście pytań otwartych dotyczących materiału z wykładu lub lektur).

Tematy wykładów

1. Co to jest nauka? Podziały nauk. Cechy szczególne socjologii jako dyscypliny naukowej.
2. Elementarne pojęcia socjologii. Aktor, działanie społeczne, interakcja, kultura, zbiory i zbiorowości społeczne. Architektura świata społecznego. Mikrosocjologia i makrosocjologia.
3. Podstawowe wiadomości o metodach i technikach badawczych socjologii.
4. Grupy społeczne. Podziały grup społecznych. Wpływ liczebności grupy na procesy grupowe.
5. Struktura atrakcyjności interpersonalnej. Socjometria. Spójność grupy.
6. Pozostałe struktury grupowe. Rola i status. Władza i przywództwo. Struktura komunikowania.
7. Wprowadzenie do socjologii wielkich struktur społecznych.

Ćwiczenia

1. Informacja o kursie.
Lit. SOZAŃSKI 1997 (tekst do samodzielnego przestudiowania po zajęciach jako uzupełnienie do pierwszego wykładu).
2. Socjologia jako dyscyplina naukowa. Biologiczne podstawy życia społecznego. Kultura
Lit. SZACKA 2003: Rozdziały I i II. Rozdział III do samodzielnego przestudiowania po zajęciach.
3. Badania empiryczne w socjologii
Lit. BABIŃSKI 1997. SOZAŃSKI 2002.
4. Interakcje społeczne. Małe grupy społeczne.
Lit. SZACKA 2003: Rozdział V; RYBICKI 1972.
5. Struktury i procesy grupowe.
Lit. BROWN 2006: Rozdziały 3 i 5.

6. Socjologiczna problematyka klas i nierówności społecznej.

Lit. GIDDENS 2004: Rozdziały 10 i 11.

7. Socjologia o samobójstwach.

Lit. JAROSZ 2004 (niektóre rozdziały monografii liczącej około 180 stron zostaną przedstawione w formie referatów).

Lektury obowiązkowe

BABIŃSKI Grzegorz. *Zmienne i ich rola w badaniach socjologicznych*. Ss. 249–272 w: Malikowski M., Niezgoda M. (red.). *Badania empiryczne w socjologii. Wybór tekstów*. t. I. Tyczyn 1997 • *Etapy procesu badawczego*. Tamże, ss. 300–313.

BROWN Rupert. *Procesy grupowe*. Gdańsk 2006: Rozdział 3 (*Strukturalne aspekty grup*) 70–115 • Rozdział 5 (*Kto jest bardziej skuteczny – jednostki czy grupy*) 153–200.

GIDDENS Anthony. *Socjologia*. Warszawa 2004: Rozdział 10 (*Klasy, stratyfikacja i nierówności*) 304–329 • Rozdział 11 (*Ubóstwo, opieka społeczna i wykluczenie społeczne*) 330–365.

JAROSZ Maria. *Samobójstwa*. Warszawa 1997 (lub 2004).

RYBICKI Paweł. *Grupy społeczne*. W: *Spółeczeństwo miejskie*. Warszawa 1972, VI.1, 207–217.

SOZAŃSKI Tadeusz. *Co to jest nauka?* Ss. 5–33 w: Malikowski M., Niezgoda M. (red.). *Badania empiryczne w socjologii. Wybór tekstów*. t. I. Tyczyn 1997. Tekst dostępny także na stronie domowej autora w dziale Dydaktyka-UJ w pliku *nauka.pdf* • *Sieć społeczna*. Ss. 28–36 w: *Encyklopedia Socjologii*, t. 4. Warszawa 2002.

SZACKA Barbara. *Wprowadzenie do socjologii*. Warszawa 2003: Rozdział I (*Charakter socjologii i historyczne warunki jej powstania*), 17–51 • Rozdział II (*Biologiczne podstawy życia społecznego z perspektywy biologii ewolucyjnej*) 53–71 • Rozdział III (*Kultura*) 73–91 • Rozdział V (*Interakcje społeczne*), 119–133.

